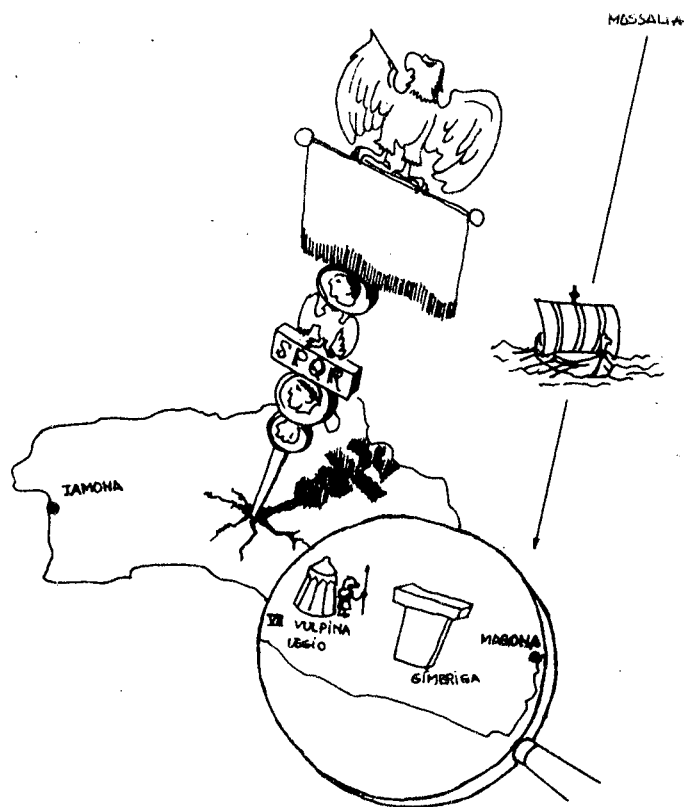

EL DRUÏDA A MENORCA

Apunts d'una Colònia Escolar entorn del còmic Asterix

per TOMEU LLINÀS FERRÀ

Aquest estiu, ha tingut lloc per primera volta a Menorca, una de les Colònies Escolars que el Ministeri d'Educació i Ciència organitza a les nostres Illes.

Feia tres anys, que l'equip que organitzàrem les de Selva, des de 1976 a 1979, ens havíem allunyat d'aquesta tasca. Però la possibilitat de fer una experiència nova i més a l'Illa germana, ens il·lusionà.

L'Inspector Ponent de Centres de Vacances, Joan Martorell, va parlar-me de Biniparratx i de les instal·lacions que el Govern Autonòmic hi té ubicades, molt prop de la coneguda Binibeca. Així con les possibilitats que teníem per dur-hi a terme una nova colònia.

Analitzàrem conjuntament el terreny, les instal·lacions i les condicions, per després, amb l'equip, veient el plànol i les diapositives fetes en el viatge de contacte, constatar que efectivament eren adients.

Al Pla de Mallorca, asseguts a l'entorn d'una taula de pedra, davall un llampúgol bord, un dia del mes d'abril, els sis membres de l'equip inicial, posàrem en marxa la programació. Volíem que fos una acampada viva i plena d'il·lusions totes les hores del dia.

Teníem clar, per les nostres experiències anteriors, que un centre d'interés era el mètode a seguir, però havíem de trobar la idea bàsica. Parlàrem molt de temps, fins que, sense saber com, sorgí la idea de partir d'un còmic.

Fer un Asterix viu fou la proposta per tots acceptada, que desenvolupàrem en tots els aspectes; motivació, objectius, organització general, activitats, etc.

La titularíem "El druída a Menorca".

La nostra finalitat era desenvolupar una colònia, partint d'un centre d'interés sobre el còmic Asterix, en el qual la convivència democràtica, el contacte amb la natura, la responsabilització i la solidaritat es compaginassen amb la coneixença de Menorca, l'ús de la nostra llengua, la imaginació i la capacitat creadora dels nins.

El 17 de juliol, del port d'Alcudia, embarcàrem cap a Ciutadella cent nou nins mallorquins, alumnes dels Col·legis Públics d'Esporles, Sa Pobla, Porto Cristo, Eugenio López, Coll d'en Rabassa, Son Espanyolet, Anexa de nins i Anexa de nines, Son Anglada, Palma Nova, Infante D. Felipe, Son Serra, Establiments, Alexandre Rosselló i Rafal Nou, que conjuntament amb els dels Col·legis Públics menorquins, de Mercadal, Alaior, Sant Lluís, Sant Cristòfol i Ferreries feren un total de cent cinquanta al·lots amb edats entre set i catorze anys.

Les tendes es distribuïren de tal manera que el campament era la suma de tres nuclis diferents i no gaire allunyats.

Procuràrem que a cada nucli hi hagués tendes de nins i de nines, grans i petits, deixant ben clar que ells podien triar els seus companys dins aquests respectius grups d'edat i sexe.

L'horari va esser d'allò més paregut a qualsevol Centre de Vacances.

- 8 h. Aixecar-se
- 8'15 h. Neteja personal i de tendes
- 9 h. Berenar
- 9'30 h. Revisió de tendes i emplaçament
- 10 h. Activitats
- 11'30 h. Piscina i temps lliure
- 14 h. Dinar
- 15 h. Descans i emissió radiofònica
- 17 h. Activitats, sortides, platja...
- 20 h. Temps lliure
- 21 h. Sopar
- 22 h. Vetlada
- 23 h. Tutoria i dormir

La manutenció i el manteniment de les instal·lacions eren cobertes pel personal de la Conselleria d'Educació i Cultura, previ contracte de la Direcció Provincial d'Educació amb aquella entitat.

L'equip docent, cuidava de l'organització en general, i estava integrat per quinze persones. Els sis Professors inicials, responsables de les activitats i vuit monitors més, —estudiants de l'Escola de Formació del Professorat de E.G.B. o Professors nous— eren, cada un, tutors de tres tendes, és a dir de devuit acampats. Més una Ajudant Tècnica Sanitària, encarregada de la farmacia i de la infermeria.

Els dos primers dies foren d'adaptació als horaris i de coneixement de les normes de convivència, dels companys i dels monitors, com també del medi físic on viurien aquella quinzena. Se'ls va informar de les diferents activitats que podrien fer al llarg de l'estada, sense parlar-los encara del centre d'interès.

Va esser a les activitats del segon dia quan els repartirem tres fulls ciclostilats, en els quals, en vinyetes, s'iniciava una nova historieta d'Asterix, en aquest cas a Menorca.

Els textos deien:

Es l'any 123 abans de Crist, tota l'illa de Menorca, la qual els talaiòtics anomenaven Nura, ha estat romanitzada per Quint Cecili Metel, "el balearic". Al costat del poblat talaiòtic de Gimbriga hi conviu "pacíficament" la VII Vulpina Legio. Fins que un dia els guaites del port de Magona avistaren un vaixell que venia de la Gal·lia; però...

...la cosa venia de més enrera.

Panoramix, el venerable druida del poble gal, que prepara begudes màgiques, arriba a Menorca amb l'objectiu de trobar unes herbes que li serviran per guarir el seu amic Asterix, malalt de misteriosa malaltia.

El protegeix amb el seu valor Aseguradorix i l'acompanyen dues princeses gal·les Bacallagalum i Xavitrina, que trobà esmaperdudes i compungides en el mercat d'esclaus de Massalia, i d'allà s'embarcaren per arribar al port de Magona a Menorca.

A la molt noble vila talaiòtica de Gimbriga el pes de les dones es fa notar, damunt la resta de la tribu. La cap és na Patarrà i la sacerdotessa na Pedra Dura.

Mentre a la VII Vulpina Legió, acampada devora en Cecili Metel dona les darreres ordres al Centurió, i deixa astorades les tres matrones romanes que l'acompanyen, així com la galena.

Aquest mateix vespre al foc de camp, part dels monitors, degudament caracteritzats es presentaren com a personatges de l'historieta. Primer ho feren els talaiòtics, llavors els romans; després tant uns com els altres repartiren als acampats dels seus respectius poblats unes cintes de distints colors, i els ensenyaren el crit corresponent a cada un dels nuclis. Anticiparen també que el dia següent arribarien uns estrangers de la Gal·lia.

Poguérem comprovar, a la posada en comú que els monitors fèiem cada vespre, que la motivació havia estat suficient i adequada.

A partir d'aquest moment les activitats prengueren un altre caire, ja que estaven integrades dins un tot. —La historieta.

Cal dir que els acampats passaven dos pics per cada una de les activitats, menys a la de teatre que la feren sempre els mateixos i que durà tot el temps.

A l'aire lliure, es feren marxes, exploració de l'entorn, orientació, iniciació al "rappel", muntatge de ponts de corda i tirolines a la cala, atracant-los a la vida primitiva i de supervivència.

A Botànica, es recolliren els tipus de plantes que hi havia als encontorns, es classificaren i se cercaren les seves qualitats medicinals per si qualcuna pogués curar el nostre amic, allà a la Gàl·lia.

A Plàstica, confeccionarem carotes amb trinxes de paper engomat, segons les necessitats de l'obre de teatre, que amb motiu de l'acomiadament de Panoramix, hauríem de fer.

Els esports, a part de les activitats actuals, es muntà una olimpiada, en la qual els distints membres dels poblats competiren per aconseguir més cintes, es feren carres de tot tipus, tant al camp d'esports com a la piscina, jocs de pilota, i jocs inventats pels mateixos al·lots, que volien ésser romans, talaiòtics o gals.

Les xerrades de socorrisme, a càrrec de la galena romana, estaven encaminades als primers auxilis, que pogueren fer-se pràctiques a causa de les caigudes, mals de cap, coll, etc., que cent cinquanta acampats suposen.

La vetlada de cada vespre, estava encarregada a tres tendes de forma rotatòria i es preparava en les dues sessions que els corresponien: s'hi feren petites escenificacions, cançons, balls, etc., tenint present que havia d'ésser molt participativa i engrescadora per a tots.

La representació teatral es va fer el darrer vespre, i consistí en una adaptació d'un tros de *L'Odissea*. El capítol del Cíclop, que prèviament els al·lots voluntaris havien anat adaptant i assajant. El decorat es va fer a base de troncs, cordes, fustes duites de la mar, tovalloles i les màscares confeccionades en l'activitat de plàstica. Semblà una autèntica tragèdia grega, ambientada també amb llums, encens, i cançons d'En Lluís Llac del seu viatge a Itaca, interpretades per la nostre "Coral polifòni-

ca" el Rossinyol Coix. No hi mancà el corifeu, el cor, el cíclop, Ulisses i els seus companys.

Una de les activitats còmodes i a l'ombra era el seguiment de la historieta a base de vinyetes. En aquestes s'anaven il·lustrant els fets que succeïen i que tenien relació amb l'emissió del druida Panoramix, com pot ésser la seva espectacular arribada; la festa de la lluna plena, que organitzaren ell, Cecili Metel i Pedra Dura, a la vora de la mar per oferir presents als respectius deus en una

sola cerimònia, en la qual es va donar a entendre el grau de fraternitat a què havien arribat els distints pobles; o també la nit en què el druida a la vetlada condimentà la seva pòcima màgica que tornaria la salut al seu amic Asterix allà a la Petti Bonum i que fou provada per tots els acampats, i que va causar a cada un, segons la seva imaginació, efectes miraculosos com: son, desvetlament, xerrera, o que va curar de mal d'enyorament, de mal de cap, de mal de coll, etc.

També destaca l'Olimpiada i l'acomiadament. Però a partir d'aquestes pautes que venien donades per la nostra programació, cada nin podia incloure elements nous, situacions, personatges, conflictes, etc., que feien que la historieta d'una tenda —ja que es feia en equip— sols tengués en comú els fets esmentats, ja que el desenvolupament general era segons el seu gust, inventiva e imaginació.

A l'hora del descans de després d'haver dinat, teníem una activitat complementària. L'emissió per freqüència modulada d'un programa de ràdio des del mateix campament i que els nins podien escoltar pels seus respectius receptors des de les tendes. Hi participaven voluntàriament els acampats; s'hi daven notícies, s'hi feien entrevistes, i bromes, hi cantaven; era un definitiva una tasca per omplir aquestes hores de descans en les quals molts de nins no volen o no poden dormir la sesta. L'emissió durava una hora justa de 16 a 17 hores i era seguida per la gran majoria, ja que la realització també corria al seu càrrec, degudament assessorats pels monitors responsables.

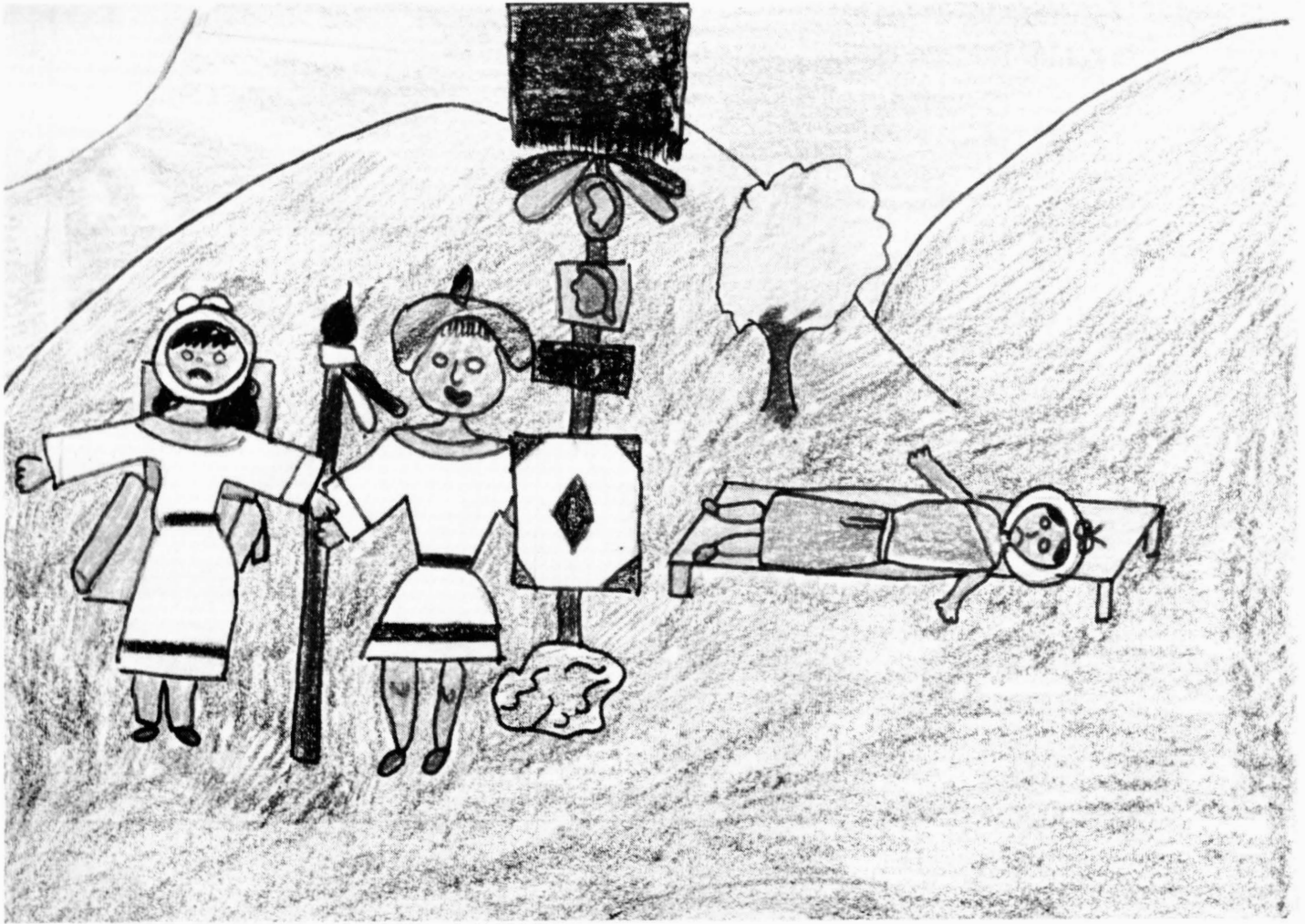
Gràcies a la col·laboració del Consell Insular de Menorca, i als Ajuntaments de Maó i Sant Lluís poguérem

fer sortides per l'Illa, coneguèrem Alaior, Ciutadella, Maó, Cala En Porter, Es Graó, així com diversos monuments de la Menorca Prehistòrica.

Cal també resenyar que durant la nostra estada tinguérem les visites del Vice-president del Govern Autònom, Sr. Joan Huguet, del Director Provincial d'Educació i Ciència Sr. Andreu Crespí, del President del Consell Insular de Menorca, Sr. Tirs Pons, del Conseller d'Educació i Cultura Sr. Francesc Gilet i de l'Inspector d'E.G.B. de

Menorca, Sr. Joan Martorell, així com de molts de pares, tant mallorquins com menorquins, durant el dia que es dedicà exclusivament a la seva visita.

Com es pot veure al llarg d'aquets apunts, la nostra finalitat no és donar lliçons de com organitzar i desenvolupar colònies escolars, senzillament és exposar una experiència que pot ampliar els horitzonts de tots aquells docents dedicats a l'ampli món del temps lliure.

Als pocs dies de s'estància dels romans a l'illa Nura, en Cecili Metel·lus y Na Patarrà Tenen un Terrible mal de caixa degut a que les surt un extreme.